

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษา ใน การแนะแนวนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและตำรา
2. การเลือกตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและตำรา

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษา ใน การแนะแนวนักเรียนใน ด้านการศึกษา อักษรและการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ตลอดจนขอคำแนะนำ จากผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ สร้างแบบสอบถามสำหรับครูสังคมศึกษา

การเลือกตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ใช้อัตราส่วนร้อยละ 40 จากโรงเรียน 102 โรง ได้โรงเรียนที่เป็น

กลุ่มตัวอย่างประชากรระดับมัธยมศึกษา 40 โรง

2. สุ่มครูสังคมศึกษา จากโรงเรียนที่ได้เลือกไว้ในข้อ 1 โรงเรียนละ 10 คน จำนวน 400 คน ให้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรของการวิจัย ในกรณีที่บางโรงเรียน มีครูสังคมศึกษาไม่ถึง 10 คน ก็จะใช้ห้องหนึ่ง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะนำนักเรียน เป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-list) ตามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส วุฒิการศึกษา ระดับชั้นที่สอนประสบการณ์ จำนวนคาบที่สอน ความสนใจในการสอน การประสานงานกับฝ่ายแนะแนว และความรู้ด้านจิตวิทยามีจำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะนำนักเรียน ด้านการศึกษา อาชีพ และการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยการกำหนดค่าcale แนบออกเป็น 5 ระดับ แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ด้านคือ ด้านที่ 1 เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะนำนักเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วยการแนะนำในด้านการศึกษา อาชีพ และการพัฒนาบุคลิกภาพ รวมทั้งสิ้น 25 ข้อ ด้านที่ 2 เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะนำนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยการแนะนำนักเรียนในด้านการศึกษา อาชีพ และการพัฒนาบุคลิกภาพจำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในเรื่อง บทบาทของครูสังคมศึกษาในการแนะนำด้านการศึกษา อาชีพ และพัฒนาบุคลิกภาพ จำนวน 3 ข้อ เป็นแบบปลายเปิด (Open ended question)

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำ

ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเจิงเนื้อหา (Content validity)

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูสังคมศึกษาที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนนพรัตน์วิทยา จำนวน 20 คน ซึ่งไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรจริงสำหรับการวิจัย ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเป็น 0.89 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขมีความเหมาะสมสมยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริงที่เลือกไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และบันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อส่งไปยังหัวหน้าสถานศึกษาต่าง ๆ ขอความร่วมมือ และขออนุญาตให้ครูสังคมศึกษาตอบแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และให้บางโรงเรียนส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ส่วนหนึ่ง สำหรับแบบสอบถามทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่างประชากร 400 คน ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้รับกลับคืนมา 388 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97 ของจำนวนผู้ตอบทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. คำนวณหาค่าร้อยละในด้านสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 แล้วนำไปรูปตารางประกอบความเรียง โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่ามัธยมเลขคณิต (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S_x) ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

- \bar{x} แทนค่ามัธยมิตรเลขคณิต
 x แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทนผู้ตอบทั้งหมด
 (John W. Best 1970 : 175)

นำค่ามัธยมิตรเลขคณิตมาแปลความหมาย ดังนี้

4.56-5.00	หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุดว่าควรปฏิบัติ
3.56-4.55	หมายความว่า เห็นด้วยมากว่าควรปฏิบัติ
2.56-3.55	หมายความว่า เห็นด้วยปานกลางว่าควรปฏิบัติ
1.56-2.55	หมายความว่า เห็นด้วยน้อยว่าควรปฏิบัติ
1.00-1.55	หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุดว่าควรปฏิบัติ

$$S_x = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2/n}{(n-1)}}$$

S_x แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทนผลรวมกำลังสองของคะแนน

n แทนจำนวนผู้ตอบทั้งหมด

(Gene V. Glass and Julian C. Stanley 1970 : 175)

3. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับ

ครูสังคมศึกษา ซึ่งมีไข่กลุ่มตัวอย่างประจำกรุงเทพฯ โดยแยกเป็นโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน โรงเรียนแพทย์วิทยา 10 คน เพื่อจะปรับปรุงแบบสอบถาม

มหาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเทียบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - Coefficeint)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right)$$

α ความเที่ยงของแบบสอบถาม

σ_i^2 ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

σ_x^2 ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

n จำนวนข้อในแบบสอบถาม

(Mehrens and Lehmann, 1975 : 47)

ผลการคำนวณได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา
เกี่ยวกับบทบาทในการแนะแนวนักเรียน เท่ากับ 0.89 ซึ่งเป็นค่าความเที่ยงที่สามารถใช้เป็น
เครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยได้

4. เปรียบเทียบค่ามัธยมเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับ
บทบาทของครูในการแนะแนว ระหว่างครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการทดสอบค่าที (*t-test*) ซึ่งการ
วิเคราะห์ข้อมูลนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ SPSS ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

t แทนค่าอัตราส่วนวิกฤต

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทนค่ามัธยมเลขคณิตกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1, S_2 แทนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทนจำนวนตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

(Gene V. Glass and Julian C. Stanley 1970 : 175)

5. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง